

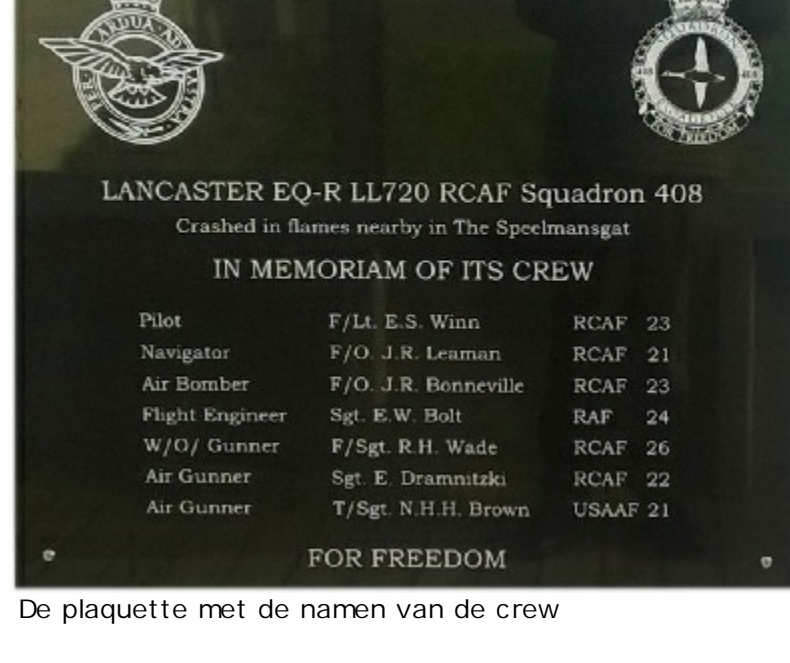
Monument in Paal

In het begin van 1944 waren de plannen voor de Geallieerde landingen in Normandië in de afrondende fase gekomen. In de planning was onder meer opgenomen een campagne om boven West Europa overwicht in de lucht te krijgen. Als eerste van een reeks omschreven doelen (vliegtuigfabrieken, vliegvelden, brandstofproductie, radarstations etc.) werd de vliegtuigindustrie gekozen. De eerste aanval zou beginnen midden februari 1944 met als doel: de Messerschmitt fabrieken in Leipzig. Pas op 19 februari was het weer goed genoeg om de bommenwerpers op weg te sturen. 's Avonds vertrokken 823 Lancasters en Halifaxen richting Leipzig. Rond drie uur 's nachts werd 2300 ton bommen afgeworpen. De middag erop voerde de USAAF met 200 bommenwerpers een

De vlaggen van Polen, Canada, Verenigde Staten, Nederland en Engeland tijdens de ceremonie te Paal op 9 november 2019

De plaquette met de namen van de crew

Bomber Command leed deze nacht de zwaarste verliezen ooit: 82 bommenwerpers keerden niet terug van hun missie. Luchtafweer rond Leipzig eiste zijn tol maar de meeste slachtoffers vielen bij de thuisvlucht ten prooi aan de Nachtjagers. Tien procent van de totale vloot was een ongekend zwaar verlies. De Lancaster die bij Paal brandend neerstortte was een van de 82. In de vroege ochtend van 20 februari ontsnapte Paal aan een ramp. Als het toestel enkele seconden langer in de lucht was gebleven was de ramp voor het dorp niet te overzien geweest. Omdat lange tijd de gegevens van het vliegtuig en zijn bemanning onbekend waren gebleven hebben enkele leden van de Stichting Werkgroep Archeologie Hulst zich ingespannen om de feiten te achterhalen.

Ga voor het hele verhaal naar:

[Een bommenwerper in Saeftinghe](#)

Het project van de Gemeente Hulst "Versterk de Scheldedorpen" bood de kans om een gedenkplaat te plaatsen op Paal. Er werd gekozen voor plaatsing aan de voorgevel van Paviljoen 't Schor. Vanuit het Restaurant is er nl. rechtstreeks zicht op de crashplaats.

Paviljoen 't Schor te Paal, waar het monument geplaatst is

Jaap Geensen (Werkgroep Archeologie Hulst)

Van drie bemanningsleden konden familieleden opgespoord worden. Op zaterdag 9 november 2019 vond de onthulling plaats. Daarbij waren vijf verwanten uit Canada en twee uit Amerika aanwezig. Twee van hen onthulden samen met burgemeester Mulder de plaquette waarbij een hoornblazer van "Bierkaai Brass" de Last Post ten gehore bracht gevolgd door twee minuten stilte. Daarna speelde een doedelzakspeler van de "Canadian Scottish Memorial Pipes and Drums" een "Lament". Door de families werden bloemen gelegd en een sergeant van de RCAF legde een krans evenals vertegenwoordigers van WingstoVictory, het Gdynia Museum en The Aircrew Remembrance Association. De familie van de Piloot Winn had voor een foto gezorgd.

Burgemeester Mulder van Hulst

Vlieg Focke-Wulf FWP 149D van het Vliegmuseum Seppe bracht na afloop van de plechtigheid een eresaluut door enkele keren laag over te vliegen.

Burgemeester Mulder van Hulst, Lynn Dramnitzki en Pat Bonneville onthullen de plaquette

Pat Bonneville, een van de nabestaanden

Er was een woord van dank aan de Gemeente Hulst voor de assistentie bij het organiseren en faciliteren van de gebeurtenis, restaurant 't Schor voor het ter beschikking stellen van de ruimte, de erewacht van Canadian Scottish uit Hulst voor de muzikale ondersteuning en ook het Nederlandse - en Canadese volkslied ten gehore brachten. Hamelink Natuursteen uit Terneuzen voor het vervaardigen en plaatsen van de plaquette, Museum Gdynia uit Axel, WingstoVictory voor het regelen van de "Fly By" en het plaatsen van het bordje met de QR-Code, de Royal Air Forces Association voor hun aanwezigheid en ook dank aan David King van The Aircrew Remembrance Society UK voor de assistentie bij het zoeken naar de familieleden. Gezien de aanwezigheid van de vele belangstellenden lijkt het doel bereikt: nl. er voor zorgen dat de namen van de zeven vliegers die bij Paal om het leven kwamen niet vergeten worden.

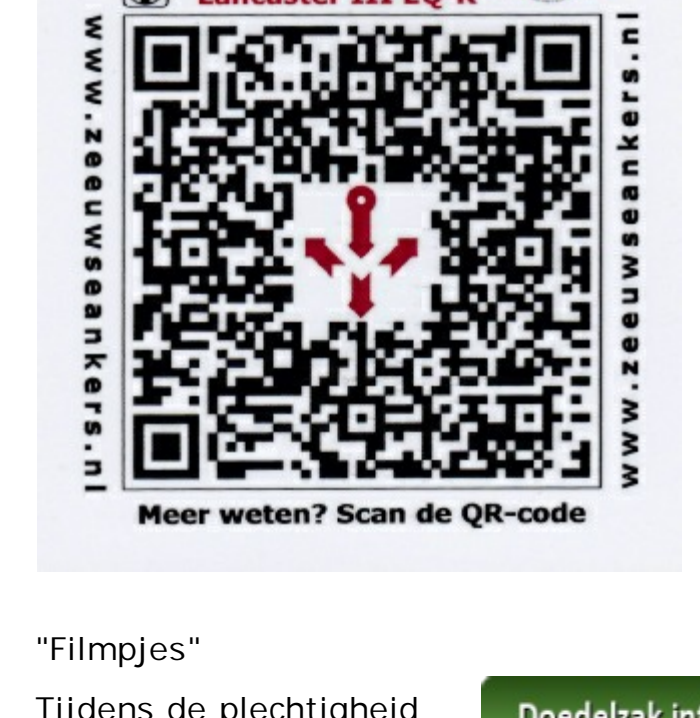
Eresaluut door de Focke-Wulf FWP 149D uit Seppe

De plaats waar de Lancaster bommenwerper op 20 februari 1944 is neergestort

Burgemeester Mulder van Hulst samen met Karen en Lynn Dramnitzki en Pat Bonneville

QR-code
Het is tegenwoordig bij heel veel interessante toeristische punten een normale zaak dat er bij dit punt een plaatje met een QR-code aanwezig is. Heb je een QR-app op je iPhone, tablet of smartphone, dan kun je deze code scannen. Op je telefoon of tablet verschijnt dan het verhaal dat bij die plaats hoort. Zo ook bij het monument te Paal.
Je kunt de code ook hier op deze bladzijde scannen en thuis in alle rust het verhaal lezen.
Heel veel succes.

- "Filmpjes"
- Tijdens de plechtigheid hebben enkele leden van de Werkgroep Archeologie Hulst met hun smartphone een paar filmpjes gemaakt. Misschien vind je dit wel interessant. Klik op de knoppen hiernaast om ze te bekijken.
- Doedelzak intro 1
 - Doedelzak intro 2
 - O Canada
 - Speech Mark Zwartelee

